

ဒိုင်ထရယပ် (Diphtheria), ထံပိုင်ဆီးနားစ် (tetanus), တက်ကူးဖးထီ (pertussis/whooping cough) နှင့် ပီလီယို (poliomyelitis/polio) တာဆါတဖန်

ကသံတင်ဒီသဒါအဂ္ဂါအကျိ

Karen - English (Diphtheria, Tetanus, Pertussis and Polio)

National Immunisation Program Schedule မှတ်တမ်းရက်စွဲ
ရိတခါလာ အရဲဂ်ကျဲနုာ် တာဆဲးကသံတင်ဒီသဒါ ဒိုင်ထရယပ် (Diphtheria), ထံပိုင်ဆီးနားစ် (Tetanus), တက်ကူးဖးထီ နှင့် ပီလီယို တာဆါလာပုဖိသံ လာအသးအိန်လွှာနံတဖန်အဂ္ဂါနုာ်လီ။

The National Immunisation Program provides free diphtheria, tetanus, whooping cough and polio vaccine to children at four years of age.

ဒိုင်ထရယပ်

Diphtheria

ဒိုင်ထရယပ်တာဆါအံး ဟဲကဲထီအသးသုခီဖျိ တာဆဲးတကလုာ်လာ တာထံနုာ်အဲလဲအအိန်ဖဲကိာ်ပု, ကိာ်ယုာ်အပူ နှင့် နီစါစါအပူတဖန်နုာ်လီ။ တာဆါအံးမုာ်ဘုာ်တာနုာ် ကိာ်ယုာ်ပုကညးထီဝဲတရဲနုာ်လီ။ လာတာအံးအယီ ပုလဲအဒီးနုာ်ဘုာ်တာဆါအံးတဖန် ယုာ်လီတာအိန်ကကီ, ကသါတနုာ်အါအါဘုာ် ဒီးအပတီတုာ်လဲာ်လာ ကသါတနုာ်ဘုာ်သုနုာ်လီ။

Diphtheria is caused by bacteria which are found in the mouth, throat and nose. Diphtheria causes a membrane to grow around the inside of the throat. This can make it difficult to swallow, breathe and can even lead to suffocation.

တာယာ်အဲအံးနုာ် ဖုးကဲထီတာအစုာ်အပျီဝဲ ရုလီဝဲလာ ပမိာ်ပုဒီတကညါအပူနုာ်လီ။ လာတာအံးအယီ ပုလဲအဒီးနုာ်ဘုာ်တာဆါအံးတဖန် လီလာဒီးအသးထီတဲာ်သုနုာ်လီ။ ပုလဲအဒီးနုာ်ဘုာ် ဒိုင်ထရယပ်တာဆါအကျိ အမုးကယာ်ဝဲနုာ် သံဝဲဒိုင်လာတာဆါအံးအယီနုာ်လီ။

The bacteria produce a poison which can spread around the body and cause serious complications such as paralysis and heart failure. Around 10 percent of people who contract diphtheria die from it.

တာဆါအံးဘုာ်ကုာ်ကဲပုတကဒီးဆုအဂ္ဂါအတဂါခီဖျိ တာကူးဖးတာဆဲနုာ်လီ။

Diphtheria can be caught through coughs and sneezes from an infected person.

ထံပိုင်ဆီးနားစ်

Tetanus

ထံပိုင်ဆီးနားစ်တာဆါအံး ဟဲကဲထီအသးခီဖျိ တာဆဲးတကလုာ်လာ အအိန်လာဟီဂ်ခိန်ညုာ်အကျိ, ဟီဂ်ခိန်ကမုာ်အကျိ ဒီးတာအုာ်တာဆဲအကျိနုာ်လီ။ တာယာ်အဲအံး ဟဲဘုာ်ကုာ်ကဲပုသုခီဖျိ တာပုလီတဖန်နုာ်လီ။ ထံပိုင်ဆီးနားစ်အံးဘုာ်ကုာ်ကဲ ပုတကဒီးဆုအဂ္ဂါအတဂါသုနုာ်လီ။

Tetanus is caused by bacteria which are present in soils, dust and manure. The bacteria can enter the body through a wound which may be as small as a pin prick. Tetanus cannot be passed from person to person.

ဒ်အညီနုာ်အသးနုာ် ထံပိုင်ဆီးနားစ်တာဆါအံး မှတ်တမ်းရက်စွဲအလီ ပုလဲဖုးဒိုင်မးနုာ်လီ။ တာဆါအံးမုာ်ဘုာ်ပုနုာ် ကမာ်ဘုာ်ဒီဝဲ ပအထုာ်အပျီနုာ်လီ။ တာဆါအမိာ်လံမိာ်ပုလဲအဖျါထီဝဲအဆဲကတာနုာ် ကမုာ်ကိာ်ထုးယံးဒီးခိန်ထုးယံးတဖန်နုာ်လီ။ တာဆါအံးမုာ်ဘုာ်ပုနုာ် တာကထုးယံးပုဒီးကဆုးကဆါဒိုင်မး, ပသ့တစံာ်ဘုာ်လီာ်ဘုာ်စး ဒီးပကသါတနုာ်အါအါဘုာ်စုာ်ကီးဘုာ်နုာ်လီ။

Tetanus is an often fatal disease which attacks the nervous system. It causes muscle spasms first felt in the neck and jaw muscles.

မုာ်လာကသံကသီလာအဒီသဒါတာဆါအံးအိန်အယီ လာကီာ်အီးစဲထြဲလဲယုာ်အပူအံးနုာ် တာဆါအံးတာထံနုာ်ကြီအဲလာဘုာ်, သနုာ်ကုာ်နုာ် ပုဒိုင်တုာ်ခိန်ပုလဲ အတာဆဲးကသံတင်ဒီသဒါတာဆါအံးနီတဘျီ မုာ်မုာ်တခီ တထးဆဲးကသံတင်ဒီသဒါတဖန်အံးဘုာ်နုာ် ဒီးနုာ်ဘုာ်တာဆါအံးအိန်ဒီးနုာ်လီ။

Tetanus can lead to breathing difficulties, painful convulsions and abnormal heart rhythms.

Because of the effective immunisation, tetanus is now rare in Australia, but it still occurs in adults who have never been immunised against the disease or who have not had their booster vaccines.

တာကူးဖးထီ

Whooping cough

တာကူးဖးထီအံး မှတ်တမ်းရက်စွဲအလီ အအိန်ဒီးအယာ်လာ အဘုာ်ကုာ်ကဲပုတကဒီးဆုအဂ္ဂါအတဂါ ခီဖျိကလဲဒီးတာသါထီာ်သါလီသုညီညီတခါနုာ်လီ။ ပုလဲအဒီးနုာ်ဘုာ်တာဆါအံးနုာ် ကကူးဖးထီဝဲဒိုင်နုာ်လီ။ မုာ်လာတာကူးဖးထီအယီ ဖိသုာ်လာအဒီးနုာ်ဘုာ်တာဆါအံးတဖန် ကသါဝဲတလာကသါဘုာ်နုာ်လီ။ မုာ်လာတာကူးဖးထီအယီ ဖုးကဲထီဝဲ တာဘျီသုနုာ်လီ။ တာကူးဖးထီအဲအံးညီနုာ် ယံာ်ဝဲတုာ်လာဒီလာအပတီညါနုာ်လီ။

Whooping cough is a highly contagious disease which affects the air passages and breathing. The disease causes severe coughing spasms. Between these spasms, the child gasps for breath. Coughing spasms are often followed by vomiting and the cough can last for months.

ဖိသပ်လားအသားတပွဲထီၣ်ဒီး၁၂လါတဖၣ် မ့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါအံၤန့ၣ် ကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ယီၣ်ဘၣ်ဘီသ့ဝဲလီၤ. လၢတၢ်အံၤအယီၤ ဒ်အညီၣ်န့ၣ်အသီးန့ၣ် ဖိသပ်၁၂လါဒီးဆူအဖိလၢတဖၣ် မ့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါအံၤန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ကူစါယါဘျီအသးလၢ တၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖၣ်ထၢရံးတၢ်ဆါအံၤဒုးကဲထီၣ်စ့ၣ်ကီးတၢ်ဆူၣ်ကီၢ်လီၤ. တၢ်ထုးပံး. ပသိၣ်ဘၣ်ဒီး, တၢ်သံတယုၣ်, ခိၣ်န့ၣ်ညိး, ခိၣ်န့ၣ်ဟးဂီၤ ဒီးပသိၣ်ဟးဂီၤလၢ အယံၣ်အထၢ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ပုၤဖိသပ်လၢအသးတပွဲထီၣ်ဒီးဒီးလါအဂၤ၂၀၀လၢအဒိၣ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါအံၤအကျါ တဂၤန့ၣ်သံဝဲလၢတၢ်ဆါအံၤအယီၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကူးဖးထီၣ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အီၤသ့ကလံၤကျါ လၢပုၤလၢအဘၣ်တၢ်ဆါအံၤအအိၣ် ခိၣ်ဖျါလၢတၢ်ကူဒီးတၢ်ဆဲးန့ၣ်လီၤ.

ဖိၣ်လံၣ်ယီၣ်

ဖိၣ်လံၣ်ယီၣ်မ့ၣ်တၢ်ဆါတကလုၣ်လၢ အမၤဘၣ်ဒိတၢ်သ့ဆံးကိၣ်ဖိ မ့တမ့ၢ် ဖးဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆါအဝဲအံၤအယီၤန့ၣ် မၤဘၣ်ဒိကဖုဒီးထူၣ်ပျီအတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆါအံၤမ့ၣ်ဘၣ်တၢ်န့ၣ် တၢ်လၢပကတူၢ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ် မ့ၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဘျီ. ယုၢ်ထီၣ် ဒီးတၢ်ဆါအံၤမၤဘၣ်ဒိ ထူၣ်ပျီသ့တုၤဒၣ်လဲၣ်လၢ ပမိၢ်ပျီဘၣ်လီၤဘျီကွံၣ်အပတီၢ်သ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆါအံၤမၤဟးဂီၤကွံၣ်ပတၢ်သါထီၣ်သါလီၤအကျဲ ဒီးဒုးညိးထီၣ်ပဖံးပညၣ်သ့ တုၤလၢတၢ်သံတၢ်ပျီအပတီၢ်သ့န့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါအံၤအကျါ ၂မ့ၢ်ကယၤဒီးတုၤလၢ၅မ့ၢ်ကယၤန့ၣ် ဘၣ်သံကွံၣ်လၢတၢ်ဆါအံၤယီၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအမူဒီးတဖၣ်အကျါ တဝဲန့ၣ်အစုအခိၣ်လီၤဘျီကွံၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါအံၤ လၢပုၤလၢအဘၣ်တၢ်ဆါဖိၣ်လံၣ်ယီၣ်အအိၣ်ခိၣ်ဖျါထံဒီးတၢ်အိၣ်တၢ်အီၤ မ့တမ့ၢ် အဝဲသ့ၣ်စုတဖၣ်သ့န့ၣ်လီၤ.

ကသံၣ်ဆဲးဒီးသဒါ နံၣ်ထဲရၣ် (Diphtheria), ထံၣ်ထါနးစံ (Tetanus), တၢ်ကူးဖးထီ (whooping cough) ဒီးဖိၣ်လံၣ်ယီၣ် (Polio) တၢ်ဆါ

နံၣ်ထဲရၣ် (diphtheria), ထံၣ်ထါနးစံ (tetanus), တၢ်ကူးဖးထီ (whooping cough) ဒီးဖိၣ်လံၣ်ယီၣ် (polio) တၢ်ဆါန့ၣ် တၢ်ဒီးသဒါအီၤန့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ကသံၣ်ဒီးသဒါတၢ်ဆါတဖၣ်အံၤန့ၣ် အမံၤမ့ၢ်ဝဲ Infanrix IPV® န့ၣ်လီၤ. ဒ်သီးတၢ်ဒီးသဒါတၢ်ဆါတဖၣ်အံၤ ကန့ၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးအဂီၢ် ကသံၣ်အံၤတၢ်ကဘၣ်ဆဲးအီၤတဘျီဘျီန့ၣ်လီၤ.

ကသံၣ် Infanrix IPV® န့ၣ် မ့ၣ်ကသံၣ်တကလုၣ်လၢ အဘၣ်တၢ်ကျဲၣ်ကျီအီၤလၢ နံၣ်ထဲရၣ်ဒီးထံၣ်ထါနးစံအစုတစဲးန့ၣ်လီၤ. တၢ်အစုၣ်အံၤန့ၣ် တၢ်ကမၤကဆီအီၤဖဲလဲၣ်အယီၤ မၤဘၣ်ဒိတၢ်တသ့လၢဘၣ်. ကသံၣ်အဝဲအံၤန့ၣ် အိၣ်ယုၣ်စ့ၣ်ကီးဒီး တၢ်ကူဖးထီအယီၤလၢအဘၣ်တၢ်မၤကဆီတုၢ်လံၣ်အီၤတစဲး ဒီးဖိၣ်လံၣ်ယီၣ်အယီၤသၢကလုၣ်လၢ လၢအတဟူးဂဲလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ဒီးကသံၣ်မၤသံတၢ်ဟံၣ်တစဲးဖိ ဒီးကလၢအကဟံၣ်ကီၢ်ယၢ် ကသံၣ်အံၤအဂီၢ်တစဲးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢအဟဲကဲထီၣ်အသးသ့ ခိၣ်ဖျါတၢ်ဆဲးကသံၣ်ဆဲးဒီးသဒါ နံၣ်ထဲရၣ် (Diphtheria), ထံၣ်ထါနးစံ (Tetanus), တၢ်ကူးဖးထီ (whooping cough) ဒီးဖိၣ်လံၣ်ယီၣ် (Polio) တၢ်ဆါအယီၤတဖၣ်

မ့ၣ်ဘၣ်ထီၣ်သကြီၤဒီး နံၣ်ထဲရၣ် (diphtheria), ထံၣ်ထါနးစံ (tetanus), တၢ်ကူးဖးထီ (whooping cough) ဒီးဖိၣ်လံၣ်ယီၣ် (polio) တၢ်ဆါန့ၣ် ကသံၣ်ဒီးသဒါတၢ်ဆါတဖၣ်အံၤန့ၣ် မၤဘၣ်ဒိတၢ်တဆံးတက့ၢ်ဖိမိန့ၣ်လီၤ.

Whooping cough is most serious in babies under 12 months of age and often requires admission to hospital. Whooping cough can lead to complications such as haemorrhage, convulsions, pneumonia, coma, inflammation of the brain, permanent brain damage and long term lung damage. Around one in every 200 children under six months of age who catches whooping cough will die.

Whooping cough can be caught through coughs and sneezes from an infected person.

Polio

Polio may cause mild symptoms or very severe illness. It is a virus which affects the digestive and nervous systems. It causes fever, vomiting and muscle stiffness and can affect the nerves, causing permanent crippling.

The disease can paralyse breathing and swallowing muscles, leading to death. Between two and five percent of people with polio die from it and about half of all patients who survive suffer permanent paralysis.

Polio can be caught if the faeces of an infected person contaminates food, water or hands.

Diphtheria, tetanus, whooping cough and polio immunisation

Diphtheria, tetanus, whooping cough and polio can be prevented with a safe and effective combination vaccine called Infanrix IPV®. Several injections are needed before good protection is provided.

The Infanrix IPV® vaccine contains a small amount of diphtheria and tetanus toxins, which are modified to make them harmless. It also contains purified parts of the pertussis bacterium and three types of inactivated polio viruses with small amounts of antibiotics and preservative.

Possible side effects of diphtheria, tetanus, whooping cough and polio vaccine

Reactions to diphtheria, tetanus, whooping cough and polio vaccine are much less frequent than the complications of the diseases.

တၢ်လၢအကဲထီၣ်ညီၣ်န့ၣ်အသးတဖၣ်

- တၢ်ဘၣ်တမ့ၢ်, ဟီၣ်, ဒီးသ့ၣ်တဖၣ်သးတညီ
- မံးဖးထီ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘၣ်သး
- တၢ်လၢကီၢ်ထီၣ်ဆဲးကိၣ်ဖိ
- ဝဲတၢ်ဆဲးကသံၣ်အလီၢ်န့ၣ် ဆါ, ထီၣ်ဂီၤ ဒီးညိးထီၣ်
- တၢ်ချံထီၣ်ဝဲ တၢ်ဆဲးကသံၣ်အလီၢ် တၢ်စိတလီၢ်

တၢ်လၢအတကဲထီၣ်ညီၣ်န့ၣ်အသးတဖၣ်

- Hypotonic-hyporesponsive episode (HHE) တၢ်ပနီၣ် တၢ်အံၤအခီပညီၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ် ဖိၣ်သၣ်ကလီၤဝါ, တဟူးတဝး ဒီးတစံးက တၢ်တၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤကဲထီၣ်အသးသ့ ဝဲတၢ်ဆဲးကသံၣ်တၢ်ဒီသဒါ အံၤ အလီၢ်ခံၣ်န့ၣ်ရံၣ် တၢ်ပၣ်န့ၣ်ရံၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. HHEအံၤမ့ၢ်ကဲထီၣ် အသးန့ၣ် ကယံၣ်ဝဲစ့မံၣ်န့ၣ်တုၤလၢ ၃၆န့ၣ်ရံၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. HHEအံၤတမၤဘၣ်ဒီဖိသၣ်အခါန့ၣ် မ့တမ့ၢ် အက့ၢ်ဂီၤ ယံၣ်ယံၣ်ထာထာဘၣ်.

- ဒီဖျိလၢတဝဲဒီးကသံၣ်ဆဲးအံၤအယီၤ ကဲထီၣ်တၢ်ဆါဖးဒိၣ်ဖးထီတမံၤမံၤ

ကသံၣ်အံၤမ့ၢ်မၤဆါနဖိဆဲးန့ၣ် ကယံၣ်ဝဲတသီတုၤခံသီန့ၣ်လီၤ. ဒ်သိးတၢ်ဆါ အံၤကစၢလီၤအဂီၢ် မၤဒ်လၢအသိးတက့ၢ်

- ဟ့ၣ်အီနဖိလၢတၢ်ထံတၢ်နီၣ်အါအါ
- တဘၣ်ဒုးကူကနဖိ လၢတၢ်ကူတၢ်ကၤအါအါတက့ၢ်
- ကးဘၢထးအလီၢ်လၢအဆါန့ၣ်လၢ တၢ်ကံးညၢဘၣ်စီၣ်တခါခါ ဒီး
- ဟ့ၣ်အီနဖိလၢ ကသံၣ်ပၣ်ရၣ်ရံၣ်ထမိ (တိၣ်နီၣ်-ဟ့ၣ်အီနဖိဒ်အကြး အဘၣ်ဒီးအသးအနံၣ်အိၣ်အသိး) တက့ၢ်.

ကသံၣ်အံၤမ့ၢ်မၤဆါနဖိ ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ် ဒီးယံၣ်ဝဲကဲဝဲ မ့တမ့ၢ်တခီ နမ့ၢ်ဘၣ် ယီၣ်တၢ်တမံၤမံၤန့ၣ် ဆဲးကျိးဘၣ်နကသံၣ်သရၣ်တက့ၢ်.

တချုးဆဲးကသံၣ်တၢ်ဒီသဒါအခါ တၢ်လၢတၢ်ကဘၣ်မၤလီၤတၢ်တဖၣ်

နဖိမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်တမံၤမံၤဒ်လၢအသိး တချုးလၢအဆဲးကသံၣ်တၢ်ဒီသဒါအခါ ဘၣ်န့ၣ် တဘၣ်ကသံၣ်ကရၣ်/မ့ၢ် မ့တမ့ၢ် ကသံၣ်သရၣ်/မ့ၢ်ဖိတဖၣ်တက့ၢ်.

- နံၤလၢအကဆဲးကသံၣ်တၢ်ဒီသဒါအံၤန့ၣ် အိၣ်တဆူၣ်ဘၣ် (တၢ်ကီၢ်ထီၣ်အါန့ၣ်ဒီး ၃၈.၅°C)
- မ့ၢ်ဆဲးကသံၣ်တၢ်ဒီသဒါန့ၣ် တၢ်ကဲထီၣ်အသးဖးဒိၣ်တမံၤမံၤ
- တဝဲဒီးကသံၣ်တၢ်ဒီသဒါတခါခါ

တၢ်ဂ့ၢ်အဂ့ၢ်အဂ့ၢ်

မ့ၢ်အဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ် က့ၢ်ဘၣ်ဖဲဝဲဒုးပုးလၢလၢတဖၣ်အံၤ အပူၤတက့ၢ်

www.health.vic.gov.au/immunisation
www.immunise.health.gov.au

Common side effects

- Irritable, crying, unsettled and generally unhappy
- Drowsiness or tiredness
- Low grade fever
- Soreness, redness and swelling at the injection site
- A temporary small lump at the injection site.

Extremely rare side effects

- Hypotonic-hyporesponsive episode (HHE). Infant may show signs of paleness, limpness and be unresponsive. This may occur one to 48 hours following vaccination. The whole episode may last from a few minutes to 36 hours. Follow-up of children with HHE shows no long-term neurological or other side effects.

- Severe allergic reaction.

If mild reactions do occur, they may last one to two days. The side effects can be reduced by:

- Drinking extra fluids
- Not overdressing
- Placing a cold, wet cloth on the sore injection site
- Giving your child paracetamol to reduce any discomfort (note the recommended dose for the age of your child)

If reactions are severe or persistent, or if you are worried, contact your doctor or hospital.

Pre-immunisation checklist

Before your child is immunised, tell the doctor or nurse if any of the following apply:

- Are unwell on the day of immunisation (temperature over 38.5°C)
- Have had a severe reaction to any vaccine
- Have a severe allergy to any vaccine component (for example, neomycin)

Further information

The following websites offer resources and further information:

www.health.vic.gov.au/immunisation
www.immunise.health.gov.au